

I. Verificări disciplinare

Ca urmare a informațiilor apărute în spațiul public despre cercetările privind dispariția a două persoane din județul Olt, Inspectia Judiciară s-a sesizat din oficiu:

1. La 26 iulie 2019 pentru verificarea modului în care au fost respectate dispozițiile procedurale de către magistrații implicați în instrumentarea cauzei. Lucrarea a fost înregistrată la ambele direcții de inspecție.

Inspectorii judiciari din cadrul Direcției de inspecție pentru procurori au dispus începerea cercetării disciplinare față de procurorul Popescu Cristian Ovidiu de la Parchetul de pe lângă Judecătoria Caracal sub aspectul săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) teza a II-a, constând în exercitarea funcției cu gravă neglijență.

În motivarea începerii cercetării disciplinare, s-a reținut că procurorul de caz, sesizat cu infracțiunea de lipsire de libertate a unei minore și având, ca atare, obligația de a lua toate măsurile pentru încetarea acestei stări, nu a consimțit la pătrunderea, anterior orei 6:00 a zilei de 26 iulie 2019, în imobilul suspectului unde se presupunea că se află victima, ignorând prevederile art. 27 alin. (2) lit. b) din Constituția României, raportat la art. 20 alin. (2) din Codul penal.

De asemenea, inspectorii Direcției de inspecție pentru procurori au înaintat Secției pentru procurori în materie disciplinară propunerea de suspendare din funcție a procurorului până la finalizarea procedurii disciplinare.

Stadiul actual: cercetare disciplinară

Prin rezoluția din 1 august 2019 inspectorii judiciari din cadrul Direcției de inspecție pentru judecători au dispus clasarea sesizării din oficiu vizând activitatea domnului judecător Maceșeanu Constantin Cristinel, din cadrul Judecătoria Caracal, sub aspectul săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de art.99 lit.t) teza a II-a din Legea nr.303/2004.

În motivarea soluției de clasare inspectorii judiciari au reținut următoarele:

Instituția judecătorului de drepturi și libertăți din Codul de procedură penală în vigoare nu este aceeași cu cea din sistemul inchizitorial francez unde judecătorul de instrucție funcționează ca un veritabil anchetator, fiind responsabil de aflarea adevărului. Judecătorul de drepturi și libertăți are, mai degrabă, așa cum rezultă, de altfel, și din denumirea sa, rolul de a garanta atât drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei în faza de urmărire penală, cât și respectarea principiului proporționalității și al legalității.

Procedural, pentru admiterea sesizării, judecătorul de drepturi și libertăți trebuie să constate îndeplinirea oricăruia din cazurile și condițiile alternative prevăzute de art.157 C.pr.pen., respectiv existența unei suspiciuni rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de către o persoană ori la deținerea unor obiecte sau înscrisuri ce au legătură cu o infracțiune și se presupune că percheziția poate conduce la descoperirea și strângerea probelor cu privire la această infracțiune, la conservarea urmelor săvârșirii infracțiunii sau la prinderea suspectului ori inculpatului.

Concret, judecătorul de drepturi și libertăți, căruia în mod corect i se repartizaseră dosarele nr./207/2019 și nr. .../207/2019, având ca obiect propunere percheziție domiciliară, a procedat la verificarea condițiilor prevăzute de lege pentru care se putea dispune respectivul procedeu probatoriu.

Astfel, în primul referat, întocmit de procuror Popescu Ovidiu Cristian, s- a solicitat încuviințarea percheziției la adresele numiților - autorii mai multor fapte penale, motivat de faptul că, în timpul cercetărilor, s-a stabilit că minora s-a urcat, în com. Dobrosloveni, într-un autoturism marca ..., cu numărul de înmatriculare OT, deținut de numitul, existând, din probele administrate în cauză, suspiciunea rezonabilă că în respectivele imobile se găsesc bunurile descrise în referat.

Referatul în baza căruia s-a înregistrat următorul dosar, cel cu nr...../207/2019, conține mențiunea că victima a făcut afirmații la serviciul 112 că, după urcarea într-un autoturism de culoare gri, șoferul a imobilizat-o și a dus-o într-o încăpere care se afla într-o curte. De asemenea, procurorul a susținut că din probele administrate în cauză, respectiv plângere și declarație parte vătămată, rezultă suspiciunea rezonabilă că, în imobilele în care domiciliau numiții Dincă Gheorghe și, se găsesc urme care conduc la clarificarea situației.

Prin urmare, scopul urmărit (și arătat de judecătorul de drepturi și libertăți în dispozitivul încheierii) prin efectuarea percheziției a fost acela de a identifica mijloace de probă privind dispariția numitei Măceșanu Alexandra Mihaela, aspecte strict cu care fusese investit.

Faptul că organele de urmărire penală aveau indicii că minora s-ar afla într-unul din respectivele imobile, excedează activității și aprecierii judecătorului, nefiindu-i reliefat acest aspect nici prin referat, și nici prin înscrisurile depuse la dosar.

Oricum, în ipoteza existenței respectivelor indicii, organele de urmărire penală nu aveau nevoie de mandat de percheziție, întrucât, fiind în posesia înregistrării convorbirii minorei cu operatorul

serviciului 112 (din care se putea constata cu ușurință spaima acesteia) era evident că salvarea unei vieți sau a integrității fizice nu se poate realiza prin emiterea unui mandat, ci prin luarea unor măsuri urgente cerute de starea de necesitate, chiar cu riscul săvârșirii unei fapte penale (spre exemplu violare de domiciliu), fiind, de altfel, o împrejurare care înlătură cea de-a doua dintre trăsăturile esențiale ale infracțiunii, și anume caracterul nejustificat.

Sub acest aspect, se constată că, de la caracterul inviolabil al domiciliului, prevăzut de 27 alin.1 din Constituție, legiuitorul, în considerarea dispozițiilor art. 27 alin. 2 lit. b) din Constituția României, care dădeau posibilitatea derogării prin lege de la dispozițiile alineatului anterior, a consacrat în art.20 din Codul penal, starea de necesitate, instituție care permite intervenția atunci când acțiunea este necesară pentru înlăturarea unei primejdii privind viața, integritatea fizică sau bunurile unei persoane.

Faptul că judecătorul nu a dat indicații, în mandatele de percheziție, ca procurorul să pătrundă în imobilele respective doar în intervalul orar 06.00-20.00, ci cu respectarea dispozițiilor art.159 din Codul de procedură penală, text legal ce reglementează procedura efectuării percheziției imobiliare și care consacră atât regula, cât și excepția intervalului în care se poate desfășura, revenindu-i organului de urmărire penală opțiunea (transformată în obligație atunci când circumstanțele cauzei o impun) ca, în funcție de datele pe care le are, să aprecieze și să acționeze în consecință.

Pe aceste coordonate, nu prezintă relevanță, pe tărâmul activității judecătorului de drepturi și libertăți, faptul că procurorul avea posibilitatea pătrunderii chiar și fără mandat, pe baza stării de necesitate preexistente sesizării instanței de judecată.

În același registru, împrejurarea că a emis mandatele de percheziție în care a menționat că perchezițiile se vor desfășura cu respectarea dispozițiilor art.159 din Codul de procedură penală, nu a condus la temporizarea activităților specifice organelor de urmărire penală care puteau opta, în funcție de incidența suspiciunii că, în spațiul în care intenționau să pătrundă, se afla o persoană a cărei viață sau integritate fizică erau puse în pericol, să intervină fără să mai aibă nevoie de vreun instrument de natura mandatului de percheziție, cu atât mai mult cu cât era începută urmărirea penală pentru infracțiunea de lipsire de libertate, care este continuă, prelungită în timp, și care putea cunoaște, ca moment al epuizării, încetarea stării de lipsire de libertate printr-o intervenție a organelor de urmărire penală.

...se constată, pe baza verificărilor prealabile efectuate în legătură cu aspectele semnalate, **că nu au rezultat indicii de săvârșire a abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) teza a II-a din Legea nr. 303/2004 republicată, privind statutul judecătorilor și procurorilor.**

Stadiul actual: Finalizat

2. La 29 iulie 2019 pentru verificarea circumstanțelor în care au fost date publicității presupuse informații vizând derularea anchetei penale de către o asociație profesională a magistraților .

Inspectorii judiciari din cadrul Direcției de inspecție pentru procurori au dispus începerea cercetării disciplinare față de:

1. doamna procuror **Diaconu Antonia** din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Pitești
2. domnul procuror **Iordache Cosmin Adrian** din cadrul Direcției Naționale Anticorupție-Structura centrală
3. doamna procuror **Lăncrănjan Carmen Alexandra** din cadrul Direcției Naționale Anticorupție-Structura centrală

toți sub aspectul comiterii abaterii disciplinare prevăzută de art.99 lit. a) din Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare

și

1. domnul procuror **Popescu Ovidiu Cristian** din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Caracal, în prezent suspendat din funcție
2. domnul prim procuror **Zăvoianu Cătălin Alexandru** al Parchetului de pe lângă Judecătoria Caracal,

ambii sub aspectul comiterii abaterilor disciplinare prevăzute de art.99 lit. a) și j) teza a II a din Legea nr. 303/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Inspectorii judiciari au reținut că domnul procuror Popescu Ovidiu Cristian și domnul prim procuror Zăvoianu Cătălin Alexandru, ambii din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Caracal au gestionat în exercitarea atribuțiilor de serviciu date dintru-un dosar penal în curs de efectuare a urmăririi penale, respectiv activități desfășurate nu numai de reprezentanții Ministerului Public ci și de alte autorități/instituții ale statului ce au fost furnizate și preluate în cadrul comunicatelor postate de AMASP și procurorii Antonia Diaconu și Alexandra Carmen Lăncrănjan.

În cuprinsul comunicărilor publice au fost identificate atât informații inexacte cât și date confidențiale:

a) informații inexacte

-așa zisul anunț al Poliției cu privire la lipsa de personal;

-găsirea unui corp carbonizat cu ocazia efectuării percheziției domiciliare din 26.07.2019 la domiciliul numitului D.Ghe.;

-tehnica deficitară a D.O.S. „aceeași ca în toate dosarele penale instrumentate în ultimii trei ani”.

b) informații confidențiale

- împrejurarea emiterii ordonanței provizorii de interceptare și localizare pentru două numere de telefon;
- solicitarea și emiterea unor mandate de percheziție pentru trei locații;
- vizionarea unor imagini ale unor camere de supraveghere private;
- punerea în executare și rezultatul celor trei percheziții;
- identificarea unui autoturism și proprietarul acestuia;
- efectuarea de verificări în zona de domiciliu al proprietarului autoturismului;
- solicitarea și obținerea altor mandate de percheziție domiciliară.

Stadiul actual: cercetare disciplinară

3. La 2 august 2019 cu privire la posibile abateri disciplinare în legătură cu modul în care DIICOT – ST Craiova a instrumentat dosarul vizând dispariția a două persoane.

Stadiul actual: verificări prealabile

II. Controale

1. Inspecția Judiciară a efectuat un control tematic la Parchetul de pe lângă Judecătoria Caracal vizând activitatea desfășurată în perioada 1 ianuarie 2018 – 31 iulie 2019.

SINTEZĂ RAPORT

1. Controlul, dispus de inspectorului-șef al Inspecției Judiciare¹ a vizat verificarea modului de înregistrare, repartizare și prioritizare a soluționării dosarelor și lucrărilor, verificarea modului de respectare de către procurori a dispozițiilor legale vizând verificarea competenței de efectuare sau de supraveghere a urmăririi penale și respectiv, declinarea de competență,- verificarea modului de respectare de către procurori a dispozițiilor legale în exercitarea atribuției de a conduce și supraveghea activitatea organelor de cercetare penală în soluționarea dosarelor penale înregistrate, precum și a oricăror alte situații vizând managementul cauzei și verificarea modului de respectare de către procurori a dispozițiilor legale în soluționarea plângerilor vizând tergiversarea soluționării dosarelor la Parchetului de pe lângă Judecătoria Caracal, în perioada de referință 01 ianuarie 2018 – 31 iulie 2019. Verificările s-au desfășurat în perioada 05 -09 august 2019 iar la întocmirea actului de control au fost avute în vedere constatările nemijlocite ale inspectorilor raportori, în cadrul verificărilor directe.
2. În perioada 01 ianuarie 2018-31 iulie 2019 la Parchetul de pe lângă Judecătoria Caracal s-a înregistrat o fluctuație minimă în schema de personal în ceea ce privește procurorii cu funcție de execuție. Cu privire la personalul auxiliar de specialitate în perioada vizată de obiectivul controlului s-au înregistrat fluctuații minime.
3. Statistica activității unității de parchet a relevat că în perioada de referință, anterior menționată, la Parchetul de pe lângă Judecătoria Caracal existau 11570 de cauze de soluționat, din care au intrat în cursul perioadei de referință un total de 4735, din care au fost soluționate 4528 de cauze, respectiv un procent de 39%. Media cauzelor de soluționat în anul 2018 a fost de 1314 cauze/procuror, iar media cauzelor soluționate a fost de 607 cauze/procuror, respectiv procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Caracal au soluționat sub 50% din totalul cauzelor repartizate, în condițiile unei scheme de personal ocupate în procent de 83%.Media cauzelor de soluționat în semestrul I 2019 în sectorul supraveghere a urmăririi penale a fost de 824 cauze/procuror, iar media cauzelor soluționate a fost de 243 cauze/procuror, respectiv

¹ Ordinul nr. 123 din 01 august 2019

procurorii din cadrul Parchetului de pe lângă Judecătoria Caracal au soluționat sub 50% din totalul cauzelor repartizate, în condițiile unei scheme de personal ocupate din luna martie 2019 în procent de 100%.

4. Se constată o pondere semnificativă a soluțiilor de netrimitere în judecată, respectiv clasare, din totalul soluțiilor adoptate de procurori, indiferent de tipul de infracțiuni.
5. În cadrul verificărilor au fost identificate următoarele deficiențe:
 - a. preluarea în perioada de referință a unei cutume deficitare și neconforme regulamentelor și ordinelor procurorului general al PÎCCJ, cutume acceptate și de parchetul ierarhic superior privind modalitatea de desfășurare a activității la nivelul Parchetului de pe lângă Judecătoria Caracal;
 - b. lipsa unei evidențe a diseminării normelor infralegale care guvernează activitatea Ministerului public;
 - c. preluarea într-o pondere semnificativă , cu justificarea menținerii unui climat amiabil în rândul colectivului, de către prim-procurorul Parchetului de pe lângă Judecătoria Caracal, a atribuțiilor aferente funcției de execuție, cu consecința diminuării timpului necesar exercitării funcției de conducere, cu efecte asupra calității actului de justiție îndeplinit de unitatea de parchet;
 - d. lipsa de implicare a procurorilor în efectuarea cercetării penale și adoptarea unei soluții legale și temeinice;
 - e. lipsa de asumare a responsabilității în ceea ce privește emiterea de rechizitorii, soluțiile de renunțare la urmărire penală depășind în anul 2018 numeric soluțiile de clasare;
 - f. lipsa de asumare a responsabilității de către procurori în individualizarea legală și temeinică a măsurilor preventive cerute instanței de judecată;
 - g. urmărirea unui singur indicator, respectiv cel cantitativ în soluționarea cauzelor, cu ignorarea calității urmăririi penale, având în vedere indicii statistici vizați de Ministerul Public.

Stadiul actual: Finalizat. Raportul a fost înaintat Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii.

2. La sfârșitul lunii august s-au transmis Inspecției Judiciare hotărârile nr. 692 și 703 din 6 august 2019 ale Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-a dispus efectuarea a două controale:

- a) la DIICOT având ca obiect modul de instrumentare a dosarelor penale aflate în lucru având ca obiect infracțiunile de trafic de persoane și trafic de minori;

b) la parchetele de pe lângă judecătorii și tribunale având ca obiect modul de înregistrare și instrumentare a dosarelor penale având ca obiect infracțiunile de lipsire de libertate și omor, fapte investigate în contextul sesizărilor privind disparițiile de persoane.

Stadiul actual: În prezent, inspectorii judiciari din cadrul Direcției de inspecție pentru procurori desfășoară activități premergătoare desfășurării celor două controale.

*Etapa verificărilor prealabile este o etapă premergătoare cercetării disciplinare, competența Inspecției Judiciare fiind *„de a stabili dacă există indiciile săvârșirii de către magistrați a unei abateri disciplinare și de a se pronunța după caz, în funcție de rezultatul verificărilor”*.

*Cercetarea disciplinară este o etapă obligatorie a procedurii disciplinare în cadrul căreia se stabilesc faptele și urmările acestora, împrejurările în care au fost săvârșite, precum și orice alte date concludente din care să se poată aprecia asupra existenței sau inexistenței vinovăției persoanelor vizate. Procedura disciplinară se derulează cu respectarea garanțiilor procesuale și procedurale prevăzute de Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările ulterioare.

SERVICIUL SECRETARIAT ȘI RELAȚII PUBLICE